

TÜRKİYE HAVA SPORLARI FEDERASYONU

HAVA MODELÇİLİĞİ HAKEM VE GÖZLEMCİ TALİMATI

TÜRKİYE HAVA SPORLARI FEDERASYONU
HAVA MODELÇİLİĞİ
HAKEM VE GÖZLEMCİ TALİMATI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1– (1) Bu Talimatın amacı, hava modelciliği müsabakalarını yönetecek hakemlerle ilgili işlemlerde uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat, Türkiye Hava Sporları Federasyonu Merkez Hakem Kurulu ve İl Hakem Kurullarının kuruluşu, görev, yetki ve sorumlulukları ile hakemler ve gözlemcileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Talimat, 21/05/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un Ek 9 uncu maddesi, 19/07/2012 tarih ve 28358 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, Bağımsız Spor Federasyonlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 6/ğ-i maddesi ile Türkiye Hava Sporları Federasyonu Ana Statüsünün 6. Maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Talimatta geçen;

a)Bakan	: Gençlik ve Spor Bakanını,
b)Bakanlık	: Gençlik ve Spor Bakanlığını,
c)Başhakem	: Yarışmaların kurallar dahilinde yapılabilmesi için görevlendirilen sorumlu ve yetkili hakemi,
c) Disiplin Kurulu	: Türkiye Hava Sporları Federasyonu Disiplin Kurulunu,
ç) FAI	: Uluslararası Havacılık Federasyonunu,
d) Federasyon Başkanı	: Türkiye Hava Sporları Federasyonu Başkanını,
e) Gözlemci	: Hakemlerin müsabaka esnasında kurallara uygun, tarafsız ve başarılı bir yönetim gösterip göstermediğinin tespit edilmesi amacıyla, Federasyon veya il müdürlüklerince görevlendirilen yetkili kişiyi,
f)Hakem	: Yarışmaların kurallar dahilinde yapılabilmesi için görevlendirilen kişileri,
g) İl Müdürlüğü	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünü,
ğ) İl Müdürü	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürünü,
h) İlçe Müdürlüğü	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğünü,
ı) İlçe Müdürü	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürünü,
i) İl Temsilcisi	: Federasyon İl Temsilcisini,
j)Kulüp	: Genel Müdürlükçe tescili yapılmış dernekleri,
k) MHK	: Merkez Hakem Kurulunu
l)Sezon	: Müsabakaların başlama ve bitiş dönemini,
m) Sporcu	: Federasyon veya il müdürlüklerinden sporcu lisansı alan kişiyi,
n) Takım	: Aynı amaca yönelik, görev bakımından birbirini tamamlayan kimselerin oluşturduğu ekibi,
o)Temsilci	: Federasyon veya il müdürlüklerince görevlendirilen yetkili kişiyi,
ö)THSF ifade eder.	: Türkiye Hava Sporları Federasyonunu,

İKİNCİ BÖLÜM Hakem kurulları

MADDE 5 – (1) Hakem kurulları, MHK ve il hakem kurulundan oluşur.

Merkez hakem kurulunun kuruluşu

MADDE 6 (1) Merkez Hakem Kurulu; Federasyon Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile en az üç, en fazla dokuz üyeden oluşur. Boşalan kurul üyeliğine, Federasyon Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile atama yapılır. Kurul üyeleri kendi aralarında görev bölümü yaparak, kurul işlerini yürütmek üzere, Merkez Hakem Kurulu Başkanı ve bir sekreter seçer. Kurul toplantılarına, Federasyon Başkanının bulunmadığı durumlarda Merkez Hakem Kurulu Başkanı başkanlık eder.

Merkez Hakem Kurulunun görev süresi

MADDE 7-(1) Federasyon Başkanının görev süresi kadardır. Federasyon Başkanının görevden ayrılması ile Kurulun görev süresi sona erer. Yeni kurul seçilinceye kadar eski kurul göreve devam eder.

Merkez Hakem Kurulu üyeliğinin sona ermesi

MADDE 8-(1) MHK üyeliği aşağıdaki hallerde sona erer;

- Federasyon Başkanı veya MHK başkanının teklifi,
- Kurulun iki ay üst üste toplanmaması,
- Üyenin mazaretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmaması,
- Üyenin istifası,
- Kurul üyeliği niteliklerinin kaybedilmesi.

MHK üyelerinde aranacak şartlar

MADDE 9 – (1) MHK üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır;

- T.C. vatandaşı olmak,
- En az lise veya dengi okul mezunu olmak,
- En az ulusal hakem olmak,
- Tahkim Kurulu, Genel Müdürlük Ceza Kurulları veya Federasyon Ceza ve Disiplin

Kurullarınca son beş yıl içerisinde bir defada üç ay veya toplam altı aydan fazla ceza ile cezalandırılmamış olmak,

- Hava sporları branşlarında faaliyet gösteren spor kulüplerinin yönetim kurullarında üye, idareci, antrenör veya faal sporcu olarak görev yapmamak.

MHK toplantıları ve kararların alınışı

MADDE 10 – (1) MHK'nın başkanı: Türkiye Hava Sporları Federasyonu Yönetim kurulu üyesi veya THSF başkanının atayacağı kişi MHK başkanıdır. MHK başkanı kurul üyeleri içinden bir sekreter ve sicil işlerini düzenleyecek üyeleri seçer. Sekreter, kurulun yazışmalarını ve MHK başkanının vereceği diğer işleri yapar. Sicil işlerini yapan üyeler, tüm hakemlerin sicil işlemlerini düzenler ve takip ederler. MHK en az ayda bir kez toplanır. MHK toplantılarına MHK başkanı olmadığı durumlarda sekreter üye başkanlık eder.

(2) MHK, üyelerin çoğunluğu ile toplanır ve kararlar oy çokluğuyla alınır. Oyların eşit olması halinde başkanın oyu iki oy sayılır. Alınan kararlar, karar defterine yazılır ve üyelerce imzalanır. Federasyon Başkanı, THSF Kurul Başkanları veya MHK başkanı MHK' yı her zaman toplantıya çağırabilir.

Merkez Hakem Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 11 – (1) MHK'nın görev ve yetkileri şunlardır;

- Müsabaka kuralları ile ilgili her türlü değişiklik ve yorumların, konuyla ilgili yayınların en kısa süre içerisinde illere, kulüplere, antrenörlere, hakemlere ve gözlemcilere duyurulması ile uygulanmasını sağlamak,
- Hakemlerin yetiştirilmesini sağlamak, klasmanlarını belirlemek ve terfi işlemlerini yapmak,
- Federasyonca düzenlenen müsabakalarda hakemler ve gözlemci görevlendirmek,
- Aday, il, ulusal, uluslararası hakem sınavları açmak ve durumu uygun olan hakemleri sınava çağırarak,

- d) Müsabakalarda görevlendirilen hakemleri, gözlemciler vasıtasıyla izleyerek değerlendirmek, kurallara ve spor anlayışına aykırı davranan hakemler hakkında federasyona rapor vermek,
- e) Gözlemcilerin yetişmesini sağlamak ve klasmanlarını belirlemek,
- f) 7.1.1993 tarihli ve 21458 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Amatör Spor Dalları Ceza Yönetmeliğine göre suç sayılan davranışlarda bulunan hakemler hakkında soruşturma yapmak, idari tedbirleri almak ve gerektiğinde bu hakemlerin Genel Müdürlük Ceza Kuruluna sevk edilmeleri için Federasyon Yönetim Kuruluna teklifte bulunmak,
- g) Hakemlerin gözlem raporları, bilgi fişleri, dosyalarının ve hakem bilgi formunun düzenli tutulmasını sağlamak,
- ğ) Eğitim faaliyetlerinde her kademedeki gözlemci, hakem ve öğretici hakemlere görev vermek,
- h) Yabancı ülkelerde düzenlenen resmi ve özel müsabakalarla seminerlere gönderilecek hakem, başhakem, öğretici hakem ve gözlemcileri belirlemek,
- i) Öğretici hakem ve gözlemcileri belirlemek,
- j) İl hakem kurullarının çalışmalarını takip etmek, gerekirse toplantılarına katılmak ve denetlemek,
- k) İl hakem kurullarının itiraz ve başvurularını incelemek ve bir ay içerisinde karara bağlamak,
- l) Genel Müdürlük veya Federasyonun ilgili birimleri ile koordinasyon sağlayarak seminerler düzenlemek ve gerektiğinde bu seminerlere uluslararası hakem, eğitici ve öğretici davet edilmesini Federasyona teklif etmek, yıllık plan ve programlar yapmak,
- m) İl müdürlüklerinden gelen istekleri değerlendirerek hakem yetiştirmek üzere kurs ve seminer açılmasına karar vermek ve bu konuda Federasyona teklifte bulunmak,
- n) Açılacak kurs ve seminerlerde görev alacak öğretici hakemleri tespit etmek, eğitim programlarını ve eğitim dokümanlarını, sınav sorularını hazırlamak ve eğitim programlarının uygulanmasını sağlamak,
- o) Hakemlerin yazılı başvurularını incelemek, karara bağlamak ve cevaplamak,
- ö) Müsabaka yönetimiyle ilgili itirazlarda kesin karar vermek,
- p) Hakemlerin belirlenen kıyafetlerle müsabaka yönetmelerini sağlamak,
- r) Ulusal hakemlerden başarılı görülenleri uluslararası hakemlik için teklif etmek, adaylarla ilgili belgeleri hazırlamak ve Federasyona sunmak,
- s) Diğer kurum, kuruluş ve kulüplerin kendi tesislerinde yapacakları yarışmalarda hakem görevlendirmek,
- ş) İl hakem kurullarını denetlemek, görevlerinin sona erdirilmesi için teklifte bulunmak, İl hakem kurulu kararlarına karşı yapılan itirazları incelemek ve sonuca bağlamak.

(2) MHK üyeleri illerde yapılacak resmi ve özel müsabakalarda gerektiğinde gözlemci, müsabaka direktörü veya hakem olarak görevlendirilebilir.

Merkez Hakem Kurulunun il hakem kurulları ile ilgili yetkisi

MADDE 12 – (1) MHK’ nın il hakem kurulları ile ilgili yetkileri şunlardır;

- a) İl hakem kurullarının çalışmalarını denetlemek,
- b) İl hakem kurullarınca gönderilen teknik anlaşmazlıkları incelemek ve karara bağlamak,
- c) İl hakem kurulunca gönderilen aday, ulusal ve uluslararası hakemlik terfi tekliflerini

incelemek ve sonuçlandırmak.

İl hakem kurulunun kuruluşu

MADDE 13 – (1) İl hakem kurulunun oluşturulması zorunludur. İl Hakem Kurulu başkanı hava sporları il temsilcisidir. İl temsilcisi gerekli gördüğü takdirde il hakem kurulu başkanını belirleyerek MHK onayına gönderir.

(2) İl hakem kurulu il temsilcisinin teklifiyle MHK onayıyla oluşur. İl hakem kurulu ilk toplantısında bir sekreter seçer.

İl hakem kurulunun çalışma usulleri

MADDE 14 – (1) İl hakem kurulu, il hakem kurulu başkanının çağrısı üzerine toplanır. İl hakem kurulu, ilk toplantısında aralarından bir başkan ve sekreter seçer. İl temsilcisi veya başkan, kurulu her zaman toplantıya çağırabilir. İl hakem kurulu üye sayısının çoğunluğu ile toplanır, kararlar toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması halinde, başkanın oyu iki oy sayılır. Kararlar, karar defterine yazılır ve üyelerce imzalanır.

İl hakem kurulu üyelerinde aranacak şartlar

MADDE 15 – (1) İl hakem kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır;

- a) Ulusal veya uluslararası hakem olmak,
- b) Görev yapacağı süre içerisinde sporcu olarak yarışmalara katılmamak,
- c) Hava modelciliği branşında faaliyet gösteren spor kulüplerinin yönetim kurullarında üye, idareci, antrenör veya faal sporcu olarak görevli bulunmamak.

(2) Yeterli sayıda ulusal veya uluslararası hakem bulunmaması halinde, aday hakemler de kurulda görev alabilir.

İl hakem kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 16 – (1) İl hakem kurulunun görev ve yetkileri şunlardır;

- a) İldeki hakemlerin kimlik bilgilerini, görevlendirilmelerini, gözlemci raporlarını ve yönettikleri müsabakalarla ilgili bilgileri hakem dosyalarında bulundurmak ve düzenli olarak tutmak,
- b) Geliştirme semineri açmak ve açılmasını sağlamak, nazari ve uygulamalı çalışmalar düzenlemek, aylık eğitim ve değerlendirme toplantıları yaparak hakemlerin gelişmelerini sağlamak,
- c) Gözlemcilik görevi yapabilecekleri belirlemek, bunları eğitmek, hakem ve gözlemciler ile ilgili işlemlerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini sağlamak,
- ç) Aday hakemlerin denemelerini yaparak başarılı olan aday hakemlerle ilgili evrakların, il hakemliğine terfisi için sezon sonuna kadar Federasyona gönderilmesini sağlamak,
- d) İl hakemliğinden ulusal hakemliğe terfi şartları taşıyan il hakemleri ile ilgili evrakların sezon sonuna kadar Federasyona gönderilmesini sağlamak,
- e) İlde düzenlenen müsabaka ve yarışmalarda hakem, başhakem ve gözlemci görevlendirmek,
- f) Hakemlerle ilgili gerekli bütün bilgilerin zamanında Federasyona gönderilmesini sağlamak,
- g) İlde düzenlenen ihtilafli müsabakaların sonuçları hakkında birinci derecede karar vermek ve itiraz halinde kesin karar için itirazı MHK'ya göndermek.

İl hakem kurulu üyeliğinin sona ermesi

MADDE 17 – (1) İl hakem kurulu üyeliği aşağıdaki hallerde sona erer;

- a) Kurulun görev süresinin bitmesi,
- b) Üyenin yazılı olarak istifa etmesi,
- c) Üyenin mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmaması,
- ç) Üye olma şartlarından birinin kaybedilmesi,
- d) İl temsilcisinin gerekçeli teklifi ve MHK başkanının onayı,
- e) Bu Talimata veya MHK'ca verilen direktiflere aykırı hareket ettiğinin tespit edilmesi ve bu aykırılığın MHK tarafından onaylanması.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Hakemlerle İlgili Hususlar**

Hakem olabilme şartları

MADDE 18 – (1) Hakem olabilmek için aşağıdaki şartlar aranır;

- a) T.C. vatandaşı olmak,
- b) En az lise veya dengi okul mezunu olmak,
- c) 18 yaşından küçük, 80 yaşından büyük olmamak,
- ç) Sağlık durumunun hakemlik yapmaya elverişli olması,
- d) Taksirli suçlar hariç olmak üzere ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla; zimmet, ihtilaf, irtikap, rüşvet,

hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırmak, devlet sırlarını açığa vurmak suçlarından dolayı tecil edilmiş olsa dahi ceza almamış olmak,

e) Tahkim Kurulu, Genel Müdürlük Ceza Kurulları veya Federasyon Ceza ve Disiplin Kurullarınca son beş yıl içerisinde bir defada üç ay veya toplam altı aydan fazla ceza ile cezalandırılmamış olmak

f) Açılacak aday hakem kursu sonunda yapılacak yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavlarda başarılı olmak.

g) MHK' ca FAI ve FAI dışı kurallarına göre hazırlanacak özel ders programlarında başarılı olmak.

Hakemlik kategorileri

MADDE 19 – (1) Hakem kategorileri şunlardır;

a) Aday hakem: MHK'ca açılacak kursların sonunda yapılacak yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavların her birinden yüz üzerinden en az yetmiş puan alarak başarılı olanlar aday hakem olurlar. Aday hakemler, yapılacak resmi ve özel müsabakalarda hakem yardımcılığı yaparlar. Aday hakemlik süresi en az bir yıl, en çok iki yıldır. Sürenin başlama tarihi aday hakemliğin il müdürlüğüne tebliğ tarihidir. Aday hakemlik süresini tamamlayanlar, il hakem kurulu tarafından, kurul olmayan illerde ise il temsilcisi tarafından il hakemliğine terfileri için aşağıdaki belgelere MHK'na teklif edilirler. İki yıl içerisinde terfi etme yeterliliğini elde edemeyen aday hakemler hakkında il hakem kurulunca karar defterine terfi edememe nedenleri ile ilgili alınan karar örneği bir yazı ile MHK'na gönderilir.

1) İl hakem kurulu terfi teklifi karar örneği,

2) İki adet fotoğraf,

3) T.C. kimlik numaralı nüfus cüzdan fotokopisi,

4) En az iki gözlemci raporu,

5) Görev aldığı en az iki müsabakanın hakemi tarafından onaylı hakem isim listesi.

b) İl hakemi: bu talimatın yürürlüğe girdiği tarihinden itibaren 2 yıl süre ile geçerli olmak üzere "Aday hakemlikten il hakemliğine terfi edecek hakemler faal olmak ve 1 yıl içerisinde en az 1 yarışmada görev almak mecburiyetindedirler. İl hakemlerinin terfileri MHK tarafından yapılır.

c) Ulusal hakem: MHK'nun tespit edeceği yer ve zamanda yapılacak yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavlarda yüz üzerinden en az yetmiş puan alarak başarılı olanlar ulusal hakem adayı olurlar. MHK'nca, verilecek iki müsabakada olumlu gözlemci raporu alan ulusal hakem adayları, MHK kararı ile ulusal hakemliğe terfi ettirilir. İki defa sınava tabi tutulmasına rağmen başarı gösteremeyen aday hakemler üçüncü defa terfi sınavı için teklif edilemez ve ulusal hakem olamazlar. Ulusal hakemler illerindeki müsabakalarda veya MHK'nca verilecek tüm resmi ve özel müsabakalarda her türlü hakemlik görevlerini yapabilirler.

Ulusal hakemliğe terfi sınavına katılabilmek için gerekli belgeler:

1) MHK terfi teklif kararı,

2) Görev aldığı en az iki müsabakanın hakemi tarafından onaylı görevli isim listesi,

3) İki adet fotoğraf,

4) T.C. kimlik numaralı nüfus cüzdan fotokopisi,

5) Aday hakem lisansı fotokopisi.

ç) Uluslararası hakem: En az üç faaliyet sezonu aralıksız ulusal hakemlik yapanlar MHK kararı ile uluslararası hakem olurlar, FAI' nin belirlediği şartları taşıyan ulusal veya uluslararası aday hakemler MHK teklifi ile FAI' ye teklif edilirler. Federasyonca FAI' ye teklif edilen uluslararası müsabakalarda başarı gösterenler, FAI tarafından uluslararası hakemliğe terfi ettirilirler. Uluslararası hakemler illerinde, MHK nca veya FAI tarafından verilecek tüm müsabakalarda hakemlik görevlerini yapabilirler.

Hakemlerin yarışma öncesi ve sonrası görevleri

MADDE 20 – (1) Hakemlerin yarışma öncesi ve sonrası görevleri şunlardır;

a) Yarışmanın yapılacağı bölgenin fiziki şartlarını, yerleşim düzenini ve teçhizatların THSF kurallarına uygun olup olmadığını kontrol etmek,

b) Görevli oldukları yarışmalarda vizeli hakem lisanslarını yarışma kuruluna göstermek,

- c) Yarışma kurallarını tarafsız olarak uygulamak
- ç) Sporcuların malzeme ve teçhizatlarının kurallara uygunluğunu kontrol etmek,
- d) Görev süresince hakemlik sıfatına uygun davranış içinde bulunmak,
- e) Can ve mal güvenliği için yetkililerce gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak,
- f) Hakemlik görevini yaparken MHK tarafından belirlenen usul ve esaslara uymak,
- g) Yarışma süresince, davranışları ile sporculara iyi örnek olmak,
- ğ) Günün ilk yarışmasının başlama zamanından en az bir saat önce yarışma ilanında belirtilen yarışma yerinde bulunmak,
- h) Organizasyonu olumsuz yönde etkileyecek hareket ve davranışlardan kaçınmak,
- ı) Yetkili kurullarca kendilerine verilen görevleri yapmak,
- i) Günlük yarışma görev sonuçlarını ertesi gün yapılacak yarışma görevinden önce hazırlayıp liste olarak herkesin görebileceği bir yere asmak,
- h) Bütün yarışma görevleri bittikten sonra genel sonuçları imzalı bir şekilde federasyon yetkilisine vermek

Müسابaka yönetimi ile ilgili esaslar

MADDE 21 – (1) Federasyon tarafından düzenlenen müsabakaların hakemleri MHK tarafından tayin edilir.

(2) Branşa göre müsabakalarda en az bir ulusal hakem veya uluslararası hakem, ihtiyaç kadar ise aday hakem görevlendirilir.

(3) Yeterli sayıda hakem bulunmaması durumunda yurtdışından uluslararası bir hakeme görev verilebilir.

Hakem lisanslarının verilmesi ve vizesi

MADDE 22 – (1) Aday hakemler ile terfi eden ulusal hakemlerin lisansları bir ay içerisinde MHK tarafından hazırlanarak hakemlerin illerine yazı ile gönderilir.

(2) Aday hakemlerinin lisansları MHK tarafından yılda bir, ulusal hakemlerin lisansları ise MHK tarafından iki yılda bir vize edilir.

(3) Açılan kurs ve seminerlere mazeretsiz olarak katılmayan hakemlerin lisansları vize edilmez ve o sezon hakemlik görevi verilmez.

(4) Yabancı ülkelerde kaldıkları süre içerisinde, o ülke federasyonlarından hava modelciliği hakem lisansı alan Türk vatandaşlarının Türkiye'ye döndüklerinde hakemlik yapmak istemeleri halinde lisanslarının hangi hakemlik kategorisine girdiğine veya geçerli olup olmadığına MHK'nca karar verilir ve lisans tanzim edilir.

(5) Yurt dışındaki Türk vatandaşı hava modelciliği hakemleri, Federasyondan izin almak kaydı ile buldukları ülkede hakemlik yapabilirler.

Hakem lisanslarının iptali

MADDE 23 – (1) Hakem lisansları aşağıda belirtilen hallerde iptal edilir;

- a) Hakemlikten istifa etmek,
- b) Hakem olabilme şartlarından birini kaybetmek,
- c) Müsabakalarda kasıtlı olarak müsabaka kurallarını ihlal etmek,
- ç) Mazeretsiz olarak üst üste üç defa hakemlik görevine gelmemek,
- d) Gerçeğe uymayan rapor tanzim etmek, gerçeği gizlemek ya da sporculardan maddi veya manevi bir çıkar temin etmek,
- e) Mazeretsiz olarak iki yıl hakemlik yapmamak,
- f) Genel Müdürlük Ceza Kurullarınca haklarında altı ay veya daha fazla yarışmalardan men veya hak mahrumiyeti cezası verilmesi.

(2) MHK tarafından ceza kurullarına sevk edilen ve cezaları kesinleşen hakemlerin ceza süresince lisansları askıya alınır. Bu süre boyunca cezalı hakemler görev yapamaz.

Vize edilmeyen lisanslara itiraz süresi

MADDE 24 – (1) Lisansları vize edilmeyen veya iptal edilen hakemlere durumları Federasyonca tebliğ edilir. Bu durumda olan hakemler, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içerisinde Federasyona yazılı itirazda bulunabilirler. İtiraz, MHK'nca bir ay içerisinde incelenerek kesin karara bağlanır ve karar ilgiliye tebliğ edilir.

Hakemlik görevine ara verilmesi

MADDE 25 – (1) Hakemlik görevine ara vermek isteyen hakemler, mazeretlerini beyan eden dilekçelerini il hakem kurulu aracılığıyla MHK'ya gönderirler. Bunlar hakkında MHK'ca verilen karar, ilgili hakemin dosyasına işlenir. Bu durumdaki hakemlere, o sezon için hakemlik görevi verilmez. Tekrar hakemlik yapmak isterlerse, yeniden sınava tabi tutulurlar. Başarılı olanlar hakemliğe ara verdikleri kategoriden hakemliğe devam ederler. Aralıksız iki yıldan fazla hakemliğe ara verenlerin lisansları vize edilmez.

(2) Buldukları yerlerde yarışma olmaması nedeniyle hakemlik yapmayanların mazeretleri üç yıl için geçerlidir. Hakemler faal oldukları sürece verilen görevleri yapmaya mecburdur. Yıl boyunca verilen görevler için en çok iki defa geçerli mazeret beyan edilebilir. Sürekli mazeret beyan edenler, o sezon faal hakem listesinden çıkartılır ve sicillerine işlenmek üzere Federasyona bildirilir.

Hakemlikten istifa

MADDE 26 – (1) Hakemlikten istifa edenler, bu isteklerini bir dilekçe ile il hakem kuruluna bildirirler. İl hakem kurulu, bu dilekçeyi hakemin özlük dosyasına işlemek üzere MHK'ya gönderir.

(2) Hakemlikten istifa edip, bir ay içerisinde istifasını geri alan hakemlere, o sezon müsabakalarda görev verilmez. İstifanın tekrarı halinde ise, lisansları vize edilmez.

Hakemlerin görevleri ile ilgili rapor verme zorunlulukları ve süresi

MADDE 27 – (1) Hakem yönettiği müsabakaların sonuç raporlarını iki gün içerisinde MHK'ya gönderir. Eğer yarışmalara başhakem tayin edilmişse sonuç raporlarını başhakeme hemen verirler. Başhakem sonuç raporunu iki gün içerisinde varsa il hakem kuruluna yoksa MHK'ya gönderir.

(2) Yurtdışında müsabaka yöneten veya kursa katılan hakemler, görüşlerini bildiren bir raporu yurda dönüş tarihinden itibaren üç gün içerisinde yazılı olarak MHK'ya bildirir. Yurtdışında kursa katılacak hakemler Merkez Hakem Kurulunca belirlenir ve Yönetim Kurulunun onayı ile eğitime gidebilir. Yönetim Kurulunun onayı olmadan eğitime giden hakemlere cezai işlem uygulanır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralardaki hükümlere uymayan hakemlere yürürlükteki Ceza Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

(4) Hakemler yurtiçinde açılan hakem kurs ve seminerlerinde eğitmenlik görevi verilmesi halinde bu görevleri yaparlar.

Gözlemci ve temsilci

MADDE 28 – (1) Federasyon veya il müdürlüklerince düzenlenen müsabakalarda; gözlemci ve temsilci görevlendirilir.

(2) Düzenlenen müsabakaların gözlemcileri MHK'ca görevlendirilir. MHK her faaliyet sezonu başında gözlemci listelerini tespit eder. Zorunlu durumlar haricinde sezon içerisinde bu listede değişiklik yapılmaz.

(3) Müsabakalarda görev alacak temsilciler, MHK tarafından belirlenir.

(4) Gözlemci ve temsilciler, açılacak kurs ve seminerlere katılmak zorundadırlar.

(5) Gözlemci ve temsilcilere ait bilgileri içeren özlük dosyası MHK tarafından tutulur.

(6) Aşağıdaki sayılan gözlemci ve temsilciler, yürürlükteki Ceza Yönetmeliği hükümlerine göre ceza kurullarına sevk edilir.

a) Raporlarını süresinde vermeyen,

b) Müsabakaya ait bilgileri eksik ve gerçeğe aykırı veren,

c) Müsabaka mahalline mazereti olmaksızın gitmeyen, geç giden veya gitmeden rapor düzenleyen,

ç) Müsabaka ile ilgili beyanda bulunan veya raporlarını açıklayan.

Gözlemci ve temsilci olacaklarda aranacak şartlar

MADDE 29 – (1) Gözlemci ve temsilcilerde, MHK üyelerinde aranacak şartların yanında aşağıdaki şartlar da aranır;

a) Federasyon mevzuatına hakim olmak ve açılacak seminerlere katılmış olmak,

b) 30 yaşından küçük, 80 yaşından gün almamış olmak.

(2) Federasyon Başkanı, Federasyon kurulları üyesi veya MHK üyesi olanlar da gözlemci veya temsilci olarak görevlendirilebilir.

Gözlemcinin görev ve yetkileri

MADDE 30 – (1) Gözlemcinin görev süresi; teknik toplantının başlangıcından yarım saat önce başlar ve kapanış törenine kadar devam eder.

(2) Gözlemcinin görev ve yetkileri şunlardır;

a) Federasyonca tespit edilen usullere göre teknik ve idari yönden müsabakaların yönetimini izlemek,

b) Müsabakaya katılan idareci ve sporcuların hareket ve davranışlarını gözlemlemek,

c) Hakemlerin uluslararası müsabaka kurallarına uyup uymadıklarını takip etmek,

ç) Müsabaka alanının iç ve dış olaylarını tespit ve takip etmek,

d) Müsabakayla ilgili düzenleyeceği raporu müsabakanın bitiminden itibaren bir hafta içinde federasyona göndermek.

(3) Hakemlerin sezon sonuna kadar yönettikleri müsabakalarda gözlemci tarafından verilmiş raporlar incelenir. Bu raporlara göre, hakemlerin başarı durumları belirlenir. Gözlemci, müsabaka süresince hakemlere ve müsabaka tertip kuruluna herhangi bir şekilde müdahale etmez ve tartışmaya girmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son hükümler

(MÜLGA) GEÇİCİ MADDE 1- (1) Federasyonca açılan kurslarda başarılı olan hakemlerin kazanılmış hakları saklıdır. Aday hakemler, bu Talimatın yayımı tarihinden itibaren iki yıl süreyle ulusal yarışmalarda görev alabilirler.

(2) MHK' nın oluşturulmasından itibaren iki yıl süreyle geçerli olmak üzere; yarışma için ihtiyaç duyulan hakemler THSF alt kurullarındaki başkan ve üyelerden tayin edilerek, belirtilen alt kurullardaki üyelere THSF Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun onayıyla uluslararası hakem belge ve lisansı verilir.

(3) Türk Hava Kurumu tarafından açılan kurslarda başarılı olarak hakem olan ve aynı zamanda Türk Hava Kurumu tarafından düzenlenen müsabakalarda hakemlik yapan kişilere kurs açılarak başarılı olanlara bir defaya mahsus olmak üzere ulusal hakem lisansı verilir.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Federasyon bünyesinde duyulan ihtiyaç üzerine 19. Maddenin 1-b fıkrası bu talimatın yürürlüğe girdiği tarihinden itibaren 2 yıl süre ile geçerli olmak üzere “Aday hakemlikten il hakemliğine terfi edecek hakemler faal olmak ve 1 yıl içerisinde en az 1 yarışmada görev almak mecburiyetindedirler. İl Hakemlerinin terfileri MHK tarafından yapılır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 31 – (1) Bu Talimatta hüküm bulunmayan hallerde 21.05.1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu; 19.07.2012 tarihli ve 28358 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Bağımsız Spor Federasyonlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği ve Türkiye Hava Sporları Federasyonu Ana Statüsü ile genel hükümler uygulanır.

Denklik

MADDE 32- (1) Bu Talimatın yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan hakemlik belge ve lisansları geçerli olup, hakemlerin bu hakları saklı kalır. Bu belge ve lisansların bu Talimata göre sınıflandırılması yapılarak, Federasyonun onayı ile ilgililere durumuna uygun dengi hakemlik belge ve lisansı verilir.

Yürürlük

MADDE 33 – (1) Bu Talimat Bakanlık internet sitesinde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34 – (1) Bu Talimat hükümlerini Türkiye Hava Sporları Federasyonu Başkanı yürütür.

